№ 60. Sestdeen, 26. julijâ. 1908.

Maksâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „
Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Maksâ,
pa pastu pesûtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
Uz abrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Iznahk diwreiz nedelâ.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

87. gada-gahjums.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Jehkabstates Tirdsneezibas Skolâs.
Usnemschanas eksameni 18. un 19. augustâ.

Greenwaldes Labdaribas beedriba
sarihko 3. augustâ 1908. g. Leel-Gezawas basnizâ
Garigu konzertu.
Peedalisees konzertdseedataja M. Blumberg jkdse, brihwmahkleneeks O. Kaulina kgs (ehrgeles) un konserwatorists H. Hellmana kgs (wijole). — Tuwakas sinas afischâs.

Jaunâs rakstibas leetâ.

„Latweeschu Awischu" pagahjuschâ numurâ atdrukatais Gaujmaleescha raksts un redakzijas peesihme issaka baschas wiswairak par to, ka zaur Latinu burtu peepeschu eeweschanu wezakâ paaudse tiktu atbaidita no laikraksteem un grahmatâm. Esmu pahrleezinats, ka no peepeschas eeweschanas naw ko baiditees. Ja ari prinzipâ schahdai peepeschai eeweschanai rastos peekriteji, — darbôs isweſta wina netiks, par to newar buht schaubu: tas prasitu leelus upurus no rakstu isdewejeem un buhtu pahrak leela netaisniba pret lasitajeem, sewischki pret wezako paaudsi, kur tad pateesi waretu buht runa no atbaidischanas. Bet ja atzeramees, ka mehs drukajam Gotu burteem, bet Inflanteeschi Latinu, — waj tad tas naw kas ahrkahrtigs, ka tikai pahrs miljonu leela tautina leeto diwejadu rakstibu, ja ari katru sawâ islokſnê? Tâ neschkirojâs pat leelâs tautas. Bes tam Latinu burti ir weenkahrschaki un gludaki, un tapehz teek ari apgalwots, ka tee masak maitâ lasitaja azis. Scha eemesla dehl jazer, ka reis tomehr wini Gotu burtus nobihdîs pee malas. Ja nu tom janoteek, waj tad naw labak, ka tas noteek jo agrak, kamehr Gotu burteem drukato grahmatu skaits naw wehl wisai leels; ja jau ar jauno burtu eeweschanu agrakâs grahmatas usskatomas par pa dakai suduschâm preeksch nahkoschâm paaudsêm, tad jau schis saudejums buhs arween leelaks, jo ilgak turesees pee wezajeem burteem. Ka daudseem lasitajeem nebuhs patihkami, lasit paſweschos (gluschi sweschi wini buhs tikai nedaudseem) Latinu burtus, tas naw noleedsams. Bet te weenâ puſê stahw Latinu burti, kurus prasa 200,000 Inflanteeschu un wisas nahkamâs Latweeschu paaudses, un otrâ Gotu burti, kuru aisstahwetaji ir tagadejâ wezakâ paaudse. Waj nu nebuhtu taisnigaki prasit, lai pehdejâ nes sinamu upuri Inflanteeschu un nahkoscho paaudschu labâ? War jau scho upuri stipri ween atweeglot. Latinu burtus eewedot, laikraksti lasitajus ar teem eepasihstinâs. Pehz tam ik nedekas, waj pat ik numurâ war nodrukat weenu alfabetu lihdsâs otram, kas neaisnems ne 10 rindinas. Eesahks ar Latinu burteem drukat wispirms neleelus gabalus no kahdas masak swarigas nodakas, par peem. no ahrsemèm, waj ari interesantu sihkumu nodaku, un lasitaji, tiklab wezee, kâ jaunee, jau aiz sinkahribas ween zentisees „jaunos rakstus" islasit. Redsot schos rakstus ik nedekas, waj pat ik deenas, lasitaji pamasam pee teem peeradîs — un warbuht pehz kahdeem gadeem peezeem ar weeglu sirdi jau wisus rakstus warês drukat Latinu burteem, peepaturot Gotu burtus wehl kahdu laizinu tikai kahdâ atsewischkâ nodakâ un basnizas literaturâ, ja tas israhditos par wajadsigu.

Te es runaju tikai par Gotu un Latinu burteem. Bet ari pret ortografijas pahrgrosischanu, man schkeet, mehs isturamees par daudz bailigi. Mums, ar pahrgrosibâm jau apradušchai tautai ar nezik plaschu literaturu, ir daudz weeglak reformet pareisrakstibu, nekâ wezâm kulturas tautâm. Sinams, wispirms projektetajai ortografijai wajadsetu eeguht plaschu peekrischanu. Pret tagadejo Ortografijas Komisijas pareisrakstibu ir daschs kas ko eebilst, par peem. ir koti apgruhtinoschi, gandrihs ik wahrda widû pahrtraukt rakstischanu, lai uz gari israunajameem patskaneem uswilktu strihpu waj zitu kahdu garuma sihmi.

—ära—weh—

„Salkscha" jautatajeem.

„Latweeschu Awischu" 54. numurâ (5. jul. 1908.) eespeests raksts „Jautajums „Salktim" Rigâ", kurâ kahds nesinams jautatajs (warbuht ari jautataji, jo daudsinâs sewi par „mehs") neween sarunajis daudz aplamibu, bet ari puhlâs zelt par „Salkscha" rihzibas komiteju neslawu un netihras aisdomas — parakstibams droschsirdigi sawam raschojumam masu s („—s") apakschâ. Warbuht newajadsetu atbildet pretineekam, kursch isradsejees zihnai tahdus eerotschus, bet ja tomehr to daru, tad

Isgreest un eesuhtit.

Kupons!
Zaur jaunu isgudrojumu fotografijas mahkslas techniką man ir eespehjams pehz katras fotografijas isdarit paleelinajumus par koti lehtâm zenâm. Lai zeen. publika waretu par to pahrleezinatees, tad schi kupona eesuht. pagatawoju
portreju dabigâ leelumâ (35×45 cm.) pehz eesuhtitâs fotografijas par tikai **1 rbl.** Luhdsu nesamainit ar Parises waj ziteem tamlihdz. sludinajum.
Fotogr. eestahde N. W. Borchardt (Rembrandt)
Rigâ, Dsirnawu eelâ 67.

Derigs lihdz 1. sept. 1908.

Salihdsineet
papirosus
„Stella" 20 gab. 6 kap.
ar dahrgakeem papirosseem.
Juhs tad pilnigi buhsseet pahrleezinati par papirosu **„Stella"** no Sabeedribas **„Laferme"** wisai augsto labumu.

„Salkscha" labâ, kuram ar augschâ mineto neslawas un aisdomu raschojumu grib kaitet.

Kad „Salktis" nodibinajees, tâ „—s" wehsti, tad wina rihzibas komitejâ eewehlejuschees A. Sauleets, J. Rosentals un A. Keninsch. Eewehlejuschees . . . tâ tad: eewehlejuschi paschi sewi — tâ to gribejis teikt droschsirdigais „—s" kungs un kompanija? Bet pilna dalibneeku sapulze, kura spreeda par „Salkscha" wadibu un eewehleja ari rihzibas komiteju — kur ta palikusi? Par to winsch warbuht neka nesin? Bet nesinat un tomehr apgalwot — tur wajag „gudras" galwas . . . Ja turpreti winsch laidis waklâ augschejo apgalwojumu ne tikai aiz nesinaschanas, tad winam to diktejuse tahda ihpaschiba, kuru nawa nekahda preeka otram azis teikt — lai nenem par kaunu, bet „—s" warbuht sajehgs pats, kas winsch tad ir! Lai winsch raksta tahdas leetas un leek ari drukat, ja winam preeksch tâm kur weeta, bet no sawas puses man tahds wina apgalwojums — reis par wisâm — uz zeeschako jaatraida. — Tahlakais un galwenais „—s" „jautajums", kâ winsch pats to jauki stahsta, istekot ahrâ no schahdas leetas: Wisôs gadôs, kamehr „Salktis" strahdajot („—s" mihko leetot scha jehdseena apsihmeschanai ari wehl „nopeetnaku" wahrdu — „lozitees"), neesot notureta, ne sasaukta neweena pilna dalibneeku sapulze etc. etc. Teescham leekâs, ka „—s" leelaku laika gabalu nebuhtu bijis nomodâ — un nu, peepeschi ustruhzees, bersê azis un runâ aplam. Par „Salkscha" dibinaschanos winsch wehl, zik war nopraſt, kâ no tahleenes ko dsirdejis, bet wairak ari ne: pilnâs sapulzes, kurâs tika pahrrunati „Salkscha" usdewumi un nodomi (pee kuru realisescha nas rihzibas komiteja lihdz pat pehdejam laikam strahdajuse), kurâs par apgahdajameem raksteem nolemti honorari, eesneeegti rewidenteem sinojumi par „Salkscha" darbibas pirmo laikmetu — par wisu to winsch neka nesin. Un kad wehl scha pascha gada pawasarî „Salkscha" dalibneeki tika trijôs Latw. laikrakstôs aizinati uz sapulzi — „—s" ari tad wehl naw bijis nomodâ. Bet tagad winsch bersê azis un runâ aplam . . . Un tahlak, pehz „—s" schehligas atsinas, „Salktis" esot „lozijees", isdodams grahmatas ar ruhpigi krahtu, smagu graudu pilnu saturu. Zik behdigi, schkeet, bijis preeksch pascha „—s", ka winam tâ jaleezina. Bet pagaidees tikai! Weena leela zeriba ari schinî sinâ winam wehl atleek, kâ nowest wisu pee nulles: dahrgee swahrki, ko walkajot „Salkscha" isdewumi, wisu to labumu atkal tâ noslehpjot, ka — — daschs tirgotajs esot dabujis tikai suhkatees un winsch lihdz ar to pulka stenet. Tâ tad, raug, nekas pahri nepaleek . . . kâ tikai tumsa ar rihzibas komiteju, kurai tad, blakus minot, ari „Rigas Apskats", „—s" rakstu atdrukadams, waren duhschigi greesch wirsû sawu staru meteju. Sawâ peesihmê tas peemet wisai tai wirai ari no sawas puses wehl sahli, zeenijamo „—s" stipri pahrtrumpodams: neesot tatschu neka ko runat par saturu „Salkscha" isdewumôs, jo tur tak neesot kobola. Tas eet progresiwi! Ja gaditos kahds laikraksts, kam wehl duhschigaki schurnalisti, nekâ „R. Apskatam", tad jadomâ, „Salkscha" isdewumeem ari swahrku wairs mugurâ nepaliktu! Bet tahda nawa. Tâ nu gan winsch pee tam aismirst, ko pats agrak par Salkscha" isdewumeem (ari par „masiwajeem almanacheem") teizis, un tahdâ kahrtâ stipri atgadina to tautas parunas gowi, kas pate peenu dod, pate issper. Bet kas tas preeksch dascheem schurnalisteem! — Pehz tam neissakamas bailes pahrnehmuschas „—s" — ka „Salktis" sahzis isdot schurnalu. Kaut gan winam labi esot tizis sinams, ka isdewejs — „zita persona", ne „Salktis" (tâ tad — „Salktis" neisdod schurnala), tomehr bailes: isputeschot dalibneeku naudas schim schurnalam mirstot kâ duhmi. Ka bailes bijuschas leelas, to jau no tam ween war manit, zik breesmigi sajukuse winam logika! „Salktis" isdod schurnalu . . . ne, ta „zita persona" . . . schurnali rauj robus makâ . . . dalibneeku nauda wehjâ! . . . u. t. t. Kâ war, peemehram, pee schurnala isdoschanas isputet „—s" nauda, ja „—s" neweena schurnala neisdod, bet patura sawu maku neisrobitu kabatâ — — to warbuht winsch tikai weens pats war saprast. — Un par wisâm schâm leetâm „—s" jautajot atklahti, tapehz ka aiz muguras jau esot dsirdama nepatihkama ruhkoņa. Atklahta jautaschana un aismugurisku ruhgschana . . . hm! Nu — katram sawa waka un katram tihk buht pee sawa darba: kam jaruhz — lai ruhz ween . . . Bet paschu stiprako daku no sawa „jautajuma" „—s" pataupijis uz beigâm, un par scho daku winu waretu apskaust — swehrinats jesuits. Winsch negribot „Salktim" kaitet . . . winam negribotees tizet, ka Sauleets un Rosentals liktu pirkstus pee tahdas rihzibas, kuru waretu apsihmet par „slepenu mihligu brahku buhschanu" . . . Tâ — tizet negribotees, bet pasazit kaut ko tahdu netihru, tas eet weegli: par „slepenu mihligu brahku buhschanu" runat war . . . to winsch tomehr domajâs pamanijis. Rihzibas komitejâ bes Rosentala un manis ir wehl treschais strahdneeks, bet par to „—s" schinî atgadijumâ zeesch klusu: tâ tad schis treschais rihzibas komitejâ — — nu, lai beidz „—s" pats scho teikumu, winam tahdas leetas pa gaumei! — Par mani un Rosentalu winam tizet negribetos (bet west muhs sakarâ ar kahdu „slepenu mihligu brohku buhschanu", tas winam nekas) . . . un beigâs: tâ „Salktis" kaitejot pats sew. O — „Salkscha" schehligais! — Sewi mans darba beedris Keninsch aisstahwesees pret „—s" pats, ja winsch to atradîs par wajadsigu; man te atleek tikai atraidit tâs netihrâs aisdomas, ko „—s" puhlâs sazelt par „Salkscha" rihzibas komiteju winas kopibâ un lihdz ar to ari pret mani, kâ schis komitejas lozekli. Lai „—s" un beedri meerigi paglabâ to „slepenu mihligu brahku buhschanu" paschi preeksch sewis — warbuht atkal kahda „jautajuma" parakstischanai un rakstôs speeschanai un lai neusmahzâs ar winu „Salktim", kur tahdai nawa weetas.

Laikrakstus, kuri atdrukajuschi iz „Latw. Aw." „Jautajums „Salktim" Rigâ," luhdsu neleegt weetas ari schai atbildei.

A. Sauleets.

Jelg. Sawstarpigâ Kreditbeedriba
Katolu eelâ № 8, telefons № 247.
No beedreem cemaksats un garantets
droschibas kapitals 438,317 r. 50 k.
Bilanze uz 1. juliju 404,706 rbl. 64 kap.
Kreditbeedriba maksâ
par noguldijumeem uz nenoteiktu laiku 6 1/2 % par gadu, atwelkot krona prozentu nodokli.
Par noteiktu tekoschu rehkinu maksâ 5 %, neatwelkot krona prozentu nodokli.
Atwehrta ikdeenas no pulksten 10—1/22, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas. **Isdara wisadas banku operazijas un peenem apdroschinaschanâ premiju biletes. Izpilda** Beedribas beedru, nebeedru un eestahschu **usdewumus eekasejot maksajumus** par wekseleem un ziteem dokumenteem, kâ ari **isdara naudas pahrwedumus.**
Walde.

No ahrsemèm.

Turzijas notikumi.

Apstahkku pahrgrosischanâs nepaeet bes asins isleeschanas. Tâ no Adrianopoles sino: Swehtdeenas wakarâ dselszeka wokzalu eenehma daschi tuhkstoschi otrâ armijas korpusa saldatu. Wini gribeja braukt uz Konstantinopoli, lai pahrleezinatos, waj sultanam naw nodarits kas launs. Saldati nonahweja daschus ofizeerus, kuri jau daschas deenas wadija pilsehtâ eesahkuschos republikaniſko kustibu. Beidzot isdewâs saldatus peerunat, lai iswehl no sawa widus 300 deputatus. Tee tad aisbrauza uz Konstantinopoli un tika laipni peenemti no sultana; pehz tam tee dewâs atpakaļ uz Adrianopoli. Par agitatoreem pret ofizeereem bijuschi daschi kara spehka mullas (garidsneeki). Tagad zer, ka kahrtiba Adrianopolê tiks atkal nodibinata un ka republikaniskâ kustiba miesees. Pehz scheem notikumeem Jaunturku partija Adrianopolê islaida schahdu issinojumu: „Weenprahtibas un progresa wahrdâ mehs luhdsam pilsonus, nepahrpraſt tagadejo azumirkli. Sultans ir muhsu weenigais patwehrums. Wina personâ ir wisas armijas un

Ko lai pehdigi smehkè?
Tikai „Riga“, 10 gab. 6 k. 25 gab. 15 k.
A. S. Maikapara fabrikas, Rigâ.

tautas apfardsiba. Deenu un nakti mehs luhdsam par wina dsihwibu. Muhsu noluhks bij tikai baschus nodewejus attahlinat no sultana. Us tam winsch, muhsu dischkungs, ari dewis sawu atlauju. Tadehk mums tagad naw wairs wajadsigs wehl kautko prasit. Sultans lai dsihwo augsti!“

Nakti no swehtdeenas uz pirmdeenu issludinata sultana pawehle par walsts pamatlikumeem. Tur wispirms aprahditi eemesli, kapehz 1877. g. konstituzija tikuse atzelta, un tad teek atsihts, ka nu seme esot nogatawojusès konstituzionalas kahrtibas eeweschanai. Nahkotnê konstituzija netikschot nekad wairs aiskahrta. Pehz tam nahk 15 panti, kurôs starp zitu aisrahdits, ka wisi sultana pawalstneeki banda personigu brihwibu: neweenu bes likumiga eemesla nedrihkst saukt ne teesas preekschâ, ne apzeetinat, ne mest zeetumâ, ne ari zitadi waijat; ikkatra pawalstneeka dsihwoklis ir neaisskarams; wiseem pawalstneekeem ir pilna kustibas brihwiba; drukas darbi pirms tipografijas atstahschanas peekrist waldibas kontrolei, bet wehstules un awises pastâ nedrihkst tikt aisturetas un uskawetas. Tahlak runats par brihwibu mahzibas pasneegschanâ u. z.

2. aug. (20. jul.) wisâs Konstantinopoles kasarmâs ofizeeri un saldati swehreja ustizibu konstituzijai. Schis swehrasts nosaka, ka armijai jaleeto eerotschi pret katru (tâ tad ari pret sultanu), kursch rihkojâs pret konstituziju. Kareiwji ar sajuhsmu ispildija swinigo zeremoniju. — Sultans, weena weeniga eerehdna pawadits, neweena nepasihts isstaigajees pa pilsehtu, usklausidamees sarunas par tagadejo stahwokli. Kad wehlak laudis dabuja sinat par sultana gahjeenu, tee winam pee pils sarihtoja leelskas owazijas.

Persijas apstahkli.

3. augustâ (21. jul.) no pulkst. 2 pehz pusdeenas lihds saules noeeschanai un otru rihtu no Tabrisas dsirdama stipra schauschana ar flintèm. — Turku konsuls apmekleja muschtechidu sapulzi un usaizinaja tos, beigt sawstarpejâs kildas. Pretejâ gadijumâ wina waldiba, kuras apakschneeki zeesch no nemeereem, buhschot speesta spert energiskus sokus. Turki jau eenehmuschi Kochnaschachras un Gawaljanas sahdschas Salmas apgabalâ. — Indijas-Eiropas telegrafa administrazija apturejusi telegramu suhtischanu uz Teheranu. Telegrafa satiksme ar Kreewiju ir kahrtibâ.

No Franzijas. Generalstreiku sozialisti gribejuschi sarihkot Parisê, lai protestetu pret kara spehka eejaukschanos strahdneelu nemeerôs Winjosâ; bet no generalstreika nekas neisnahzis — tas issuzis. — Pat Winjôsas preekschpilsehtâ, kur bij notikuse strahdneeku un kara spehka saduršme, kreetna daka strahdneeku bij atnahkuse pee darba.

— **Nemeeri** iszehluschees Nimes zeetumâ. Arestanti salausa zeetuma mehbeles, durwis un logus un pretojâs sargeem. Uz zeetumu issaukti 300 saldatu, kuri lai nodibinatu kahrtibu.

No Brasilijas. Komunistu kolonija. Pehz tam, kad daschi masaki mehginajumi beiguschees nelaimigi, „pasaules apweenoschanas brahliba“, kuras preekschneeks ir Soms Johns Alberts, esot eeguwuse Brasilijâ, San Paolo walstî semes gabalus, kur kolonisti dsihwoschot uz komunistiskeem pamateem, t. i. weens otru wisadi pabalstischot, kopigi strahdaschot, kopigi dalischot pelnu, kopigi eeguhschot mantu. Peekritejus schai jaunajai kolonijai J. Alberts wiswairak meklejschot pa Sweedriju, Baltijas prowinzèm un Brasilijas Balteeschu kolonijâm. Scha mehrka sasneegschanai eekahrtoschot plaschu propagandu.

No Seemel-Amerikas. Breesmigs ugunsgrehks. Ferni apgabala meschôs plosâs milsigs ugunsgrehks. **Nodegušchas jau seschas pilsehtas.** Sadegušchi **150** zilweki. Simtem zilweki eewainoti. Wairak tuhkstoschi zilweku palikuschi bes pajumta. Priwatpersonu saudejumi sasnedsâs pahri par 5 miljoneem dolaru.

No eekschsemèm.

Tautas apgaismoschanas ministrija

pasinojuse mahzibu apgabalu kuratoreem, ka teem augstskolu apmekletajeem, kureem jaatkalpo kara klausiba, no 1908. gada rudena teek dots kara klausibas papildu pagarinajums winu studiju nobeigschanai lihds 30. dsihwibas gadam. Personâm, kuras jau atrodâs augstskolâ, schi kara klausibas atlikschana war tikt pagarinata lihds 34. dsihwibas gadam.

No Peterburgas. Wizeadmiralis Roschestwenskis, kuru nesen ispauda par miruschu Nauheimâ, tagad pahrbrauzis no ahrsemèm Peterburgâ. Winu apmeklê daudsi wina wezee kara beedri. Admirala weselibas stahwoklis labojees.

— **Ministri atwalinajumâ.** Ministru padomes preekschsehdetajs statssekretars Stolipins, kâ sinams, zeko ar kreiseri „Almaz“ un, kâ „Birsch. Wed.“ raksta, drihs eeradisees Anglijâ. Finatschu ministrs Kokowzews daku no julija un augusta pawadis Wahzijâ un atgreezisees Peterburgâ septembrî. Ahrleetu ministrs Izwolskis aisbrauza uz Austriju un apmeklès ari Wahziju. Teesleetu ministrs Schtscheglowitows pawadis wasaru Krimâ, Jaltâ. Kara ministrs Rödigers usturâs Wahzijâ un atgreezisees uz Peterburgu augusta sahkumâ. Zeku ministrs gen. Schaufuss schinis deenâs aisbrauz uz ahrsemèm un atwalinajuma laiku pawadis Wahzijâ. Juhras ministrs ari drihsumâ aisbrauks atwalinajumâ.

No Somijas. Jaunais seims sapulzejâs pirmdeen, 21. julijâ, uz eepreekscheju sapulzi. Ofizialâ atklahschana ar trona runas nolasischanu, deewkalposchanu u. t. t. nolikta uz 7. augustu (25. jul.). Eepreekschejâ sapulzê par talmani (seima presidentu) ar 106 balsim eewehlets atkal Jaunsoms Swinhufwuds, tas pats, kursch jau bij abu eepreekschejo seimu presidents. Par wizetalmaneem eewehleti sozialisti Sirola un Wezsoms Listo.

No Warschawas. Sprahdseeni. Uz Ogorodnajas eelas 2 strahdneeki eegahjuschi miltu noliktawâ. Lihds to weens no wineem usrahwis sehrkozinu, notizis leels sprahdseens, pee kam weens strahdneeks nonahwets, otrs gruhti eewainots. — Uz Smelnajas eelas pee kahda priwatnama wahrteem sprohgušo tur nolikta bumba, kura tomehr nenodarijusi nekahda posta.

No Tomskas gub. Milsigs meteora akmenis. Brauzot, dselszeka wilzeena pasaschees 11. wersti no Kansktas peepeschi isdsirda leelu trokšni, pehz kam parahdijâs milsiga kwehloscha masa, kuras sposchumam bijis ap 30 asu leels zaurmehrs. Spihdoschais kermenis ar trokšni nokrita dselszeka tuwumâ. Wilzeenu peetureja un pasaschees mehginaja tuwotees meteora akmenim, bet tas isstaroja tahdu karstumu, ka nebij eespehjams tam tuwotees. Meteorits eesitees ar tahdu spehku semê, ka no ta tikai weens stuhris redsams. Tas ir gaischkrahsains un 6 kubik-asu leels.

No Sapolses zeema (Nowgorodas gubernâ). **Breesmigs pehrkons ar krusu** tur nopostijis laukus wisâ apkahrtnê, tâ ka ne uz kahdu raschu wairs neesot ko zeret. Wisi lauki un plawas bijuschi pahrpluhduschi, kâ pawasarî, pluhdu laikâ. Krusas gabali bijuschi ahbolu leelumâ. Negaisu pawadijuse breesmiga wehtra, kura nozehluse ehkâm jumtus un tos nesuse tahlu prom. Ganu behrni, kurus negaiss pahrsteidsis uz klajuma, nesti wairak asis pa gaisu.

No Jaroslawas. Nonahweta 12 gadus weza meitene. Winas meesâs bijuschas redsamas 17 duhreenu bruhzes. Slepkawas, kâ „Petersb. Ztg.“ sino, esot weens 12 un otrs 13 gadus wezs sehns.

No Tiflisas. Dselszeka projekts. Tiflisâ eeradaschees kahdas Angku beedribas aisstahwji, kuri peedahwajâs buhwet dselszeku pâr Kaukasa kalneem. Beedribai esot 60 miljoni rubku kapitala un ta prasot no waldibas tikai 2 prozentus galwojuma.

No Rehsekines. Leels ugunsgrehks. Nakti uz 19. juliju, kâ laikraksti sino, Rehsekinê uz Masâs Luzina eelas iszehlees ugunsgrehks, pee kam lihds pamateem nodegušchi 26 nami ar wisâm blakus ehkâm. Daudz gimenes, pa leelakai daļai Schihdi, palikuschas bes pajumta un maises. Nelaime ar zilwekeem naw notikuse. Aprinka isprawniks greeschâs ar ussaukumu pee pilsehtas eedsihwotajeem, nahkt apdegušcheem palihgâ ar dahwanâm.

No Kijewas gub. Leetus gahses. No deenwid-reetrumu apgabala aprinkeem nahk sinas par pastahwigâm leetus gahsèm. Nopkautâ labiba paleek lihds 2 nedelâm laukâ un sahk puht. Eelejâs un peekalnês uhdens aisskalojis plauju. Pirms leetus gahsèm eewahktâ labiba sahk koudsês dihgt. Zeli pilnigi sabojati.

No Radomas. Kroplis. Kahdai semneezei peedsima behrns ar 4 rokâm un 4 kahjâm; jaunpeedsimuschais zitadi ir gluschi wesels.

No Sibirijas. Saldata usbrukums. Nikolsk-Ussurijskâ, Ussurijas dselszeka bataljona saldats ar 4 flintes schahweeneem gruhti eewainoja nodaļas komandeeri, kad pehdejais gahja no sawa dsihwokļa; no schahweeneem eewainoti ari diwi gahjeji — saldats un seeweete.

Widseme.

No Rigas. Kara teesa 21. julijâ isteesaja apsuhdsibu pret bijuscho Jelgawas krona palatas eerehdni Eduardu Tenfeldu un 25 gadus wezo semneezi Olgu Anson, kuri bija apsuhdseti par peederibu pee noseedsigas sabeedribas un par patronu un zitu kompromitejoschu materialu glabaschanu, kas pee wineem atrasti pagahjuschâ gada 4. julijâ, isdarot winu dsihwokļu kratischanu Jelgawâ. Teesa atsina abus apsuhdsetos par wainigeem un noteesaja pee spaidu darbeem Tenfeldu uz 8, bet Anson uz 4 gadeem.

— **Issuhtiti** no Rigas uz Somiju Kijewas bijuschais students Nikolajs Sokolows abi ar sawu seewu, kuri bij apzeetinati jau maija mehnesî par to, ka gribejuschi dibinot Rigâ brihwas mihlestibas ligu.

— **Sodits laikraksts.** „Latwija“, kâ „N. Westn.“ sino, esot sodita ar 500 rubl. par to, ka atstahstijuse grahfa Tolstoja rakstu pret nahwes sodeem.

— **Bagaschas weetâ akmeni.** Kahda Anna Schkinkis, 16. julijâ isbraukdama uz Rigu, nodewusi Maskawas-Kasanas dselszeka stacijas „Alatir“ bagaschâ grosu ar baschadâm drehbèm un mantâm 1 puda smagumâ. Grosu Rigâ sanemot, israhdijâs, ka wisas wehrtigakâs leetas issagtas un to weetâ eepakati akmeni. (N. Ap.)

— **Latweeschu Skatuwes Beedribas dibinaschana.** Dabuta atkauja sasaukt 28. julijâ sch. g. plkst. 7 wakarâ Kenimu sahlê Skatuwes Beedribas dibinataju sapulzi ar sekoschu deenas kahrtibu: 1) Latweeschu teatra lihdzschinejee apstahkli; 2) jautajums par neatkariga teatra dibinaschanu; 3) jautajums par Rigas Latweeschu pilsehtas teatri; 4) teatra beedribas dibinaschana; 5) schis beedribas pagaidu organisazijas komitejas dibinaschana. — Eerosinataji luhds wisus, kas par scho leetu intresejâs, eerasties uz sapulzi. Beedribas un grupas teek luhgtas, suhtit sawus aisstahwjus.

— **Par Latweeschu rewoluziju** isdewis sewischku broschuru bijuschais pagastskrihweris Kroders, kuru Widsemes leelajâ rewoluzijas prahwâ noteesaja uz nahwi, bet wehlak scho sodu pahrwehrta par katorgas sodu. K. broschuru esot sarakstijis pirms wina apzeetinaschanas.

No Alukšnes. Tâ ka pee mums, Alukšneescheem, schnabulischa un alutina eemeschana lihds schim ir notikusi leelâ mehrâ, tad muhsu zensigakee tautas druwas darbineeki pehdejâ laikâ nodibinoja **pretalkohola beedribu** „Austra“. Beedribas usdewums ir — zihnities pret schuhpibu. Beedribai jau ir wairak kâ 60 beedru. Tarasu Els.

No Kosas (Zehsu apr.). **Sagla atreebiba.** Nakti no swehtdeenas uz pirmdeenu usbrukts Kosas muischas pagasta skrihwera palihgam wina dsihwoklî, pee kam usbruzejs to tik breesmigi sasitis ar lauschamo stangu, ka ahrsti neleek nekahdu zeribu uz isweselošchanos; sasistais nowests uz Zehsu pilsehtas slimnizu. Sitejs ir saglis, kas preeksch kahda laika pee scha pascha skrihwera palihga isdarija sahdsibu. Apsagtais bij issinajis sagli un stahjees sakarâ wina dehl ar schandarmeriju, kura patawojâs uz sagla apzeetinaschanu. To atkal bij saodis saglis — tamdehk schi atreebiba. Kad drihs pehz tam uzadniks eeradâs pee sagla un laupitaja, tas gribeja pahrgreest sew rihkli un tâ zaur paschnahwibu isbehgt soda rokai. Bet uzadniks peesteidsâs ahtri klaht, tâ ka saglis tik masleet sewi eewainojis. Noseedsneeks nowests slimnizâ, kur tas atsinees par wainigu. (Ds. W.)

No Wez-Peebalgas. Daschadas sinas. Sagrautâs draudses skolas drupas saimneeki sawâ sapulzê nolehma likt par maksu notihrit, lai is drupâm waretu zeltees jauns nams. Weselais skolas gals teek no skolotajeem apdsihwots. Isstahdes ehkas un schogi jau noplehsti, atlizees tik ehdeenu kehkis un bufetes pamiljons. Isstahde bij apmekleta no 7000 personâm. Leelas sumas tika isdotas isstahdes sarihkoschanai un godalgâm. Atlikums 500 rbl. ss.

No Lentscheem. Wehl par mescha dedsinaschanu. Sawu sinojumu par weetejo meschu dedsinaschanu „Rig. Tgbl.“ pahrlabo tahdi, ka dedsinaschana notikusi Lentschu un Unguru meschôs (newis Sehrmukschôs, kas atrodâs daudz tahlak uz deenwideem) un ka saschautâ un pehz tam apzeetinatâ persona, uz kuru kriht aisdomas par pamudinaschanu uz dedsinaschanu, naw weetejais skolotajs A., bet gan pehdejâ brahlis.

No Smiltenes. Nomiris Bilskas „Pausuku“ skolas skolotajs Jahnis Jansons, kursch sawâ weetâ nostrahdajis 40 gadus.

Kurseme.

No Leepajas. Annas tirgus upuri. Pa Annas tirgu polizija uslasija peedsehruschus wihreeschus un seeweetes schahdâ daudzumâ: zeturtdeen — 10, peektdeen — 8, sestdeen — 15 un swehtdeen 18. Te japeemin, ka schee laudis ir uslasiti tikai ap tirgus apgabalu un winu skaitâ naw zitur pilsehtâ uslasitee dsehreenu upuri. (Ds.)

— **Teroristu banda,** par kuras apzeetinaschanu pag. numurâ sinojâm, isdarijuse schahdus noseegumus: Pee usbrukuma Leepajas-Romnu dselszeka pasta wilzeenam peedalijuschees pawisam 17 Leepajas teroristi. Wini gribejuschi aplaupit 2 dselszeka artelschtschikus, kuri weduschi wairak nekâ 100,000 rbl. naudas, bet schee naudu tik manigi noslehpuschi, ka laupitaji winu newarejuschi atrast un teem bijis jaapmeerinajâs tikai ar pasta naudu. Tahlak issinats, ka twaikona „Knaz Gortschakow“ kapteinis sawâ laikâ sem terora eespaida polizijai pasneedsis tikai nepilnigas sinas par aplaupischanu 1905. gada 7. decembra naktî. Slepenpolizija issinajuse, ka twaikonim usbrukuschi 8 teroristi un nolaupijuschi 196 rbl. skaidrâ naudâ, 2 flintes un 2 rewolwerus un peespeeduschi kapteini atlaist 1. stuhrmani, kursch laikam netizis eeredsets, un peespeeduschi peenemt wina weetâ kahdu ihstu rewoluzionaru. Pehz tam wini no kapteina peeprasijuschi apsolijumu, par wisu notikuscho kluset. Kâ „L. Z.“ sino, banda isdarijuse pawisam 4 slepkawibas, 6 usbrukumus, 2 brunotus usbrukumus patrukâm, 1 dselszeka aplaupischanu un 14 brunotas aplaupischanas.

— **Par Latweeschu Annas draudzi** „Lib. Ztg.“ai raksta: Annas draudses puhles, dabut pastahwigu mahzitaju, lihds schai deenai wehl paleek bes panahkumeem, kaut gan jau pagahjuschi 2½ gada no mahzitaja Schöna atkahpschanâs, un tâ weena no leelakâm luteranu draudzêm Kreewijâ jau trescho gadu teek pawisam nepeeteekoschi apkopta no wikara mahzitajeem. Sekas ir wisleelakâ mehrâ behdigas: draudze pilnigi isirst, daudzi winas lozekli pahreet baptistôs un wehl wairaki kriht pilnigâ netizibâ. Tahda stahwokļa turpinaschanâs war nowest pee draudses pilnigas isnihkschanas, tapehz buhtu pats pehdejais laiks, atrast lihdzekļus un zeļus, kâ dabut schai brihwajai weetai mahzitaju.

No Dundagas. Ilggadejo Dundagas-Wiedeles skolas skolotaju, 68 gadus wezo Teodoru Landsbergu, 11. julijâ apbedija weetejôs Anstrupu kapôs. Nelaikis, kâ „Ds. W.“ sino, wairak kâ 40 gadus no weetas jo swehtigi, neatlaidigi bija kopis Dundadzneeku isglihtibas taku.

No Petertahles. Slepkawiba, par kuru nesen sinojâm, sahk isskaidrotees. Tagad pateesi sahkot peerahditees, ka min. Grebju mahju saimneeku nosituschi wina pascha dehli. Pehz 4 deenu ilgas meklejschanas wezakais dehls atrasts meschâ gandrihs badâ nomiris. Abi dehli, kâ „Ds. W.“ sino, nowesti uz Tukuma zeetumu.

No Dschuhkstes-Peenawas. Pagahjuschâs deenâs weetejo pagastu weetneeki isdarija pagasta lozekļu **nodokļu repartiziju.**

Dschuhkstes pagasta lozekkeem galwas naudu paaugstinaja — puischeem par 1 rubli, kalpeem par 60 kap., tà ka puischeem, kurôs ari eeskaititi saimneeki, jamaksà 6 rbl., kalpeem 5 rbl. leels pagasta nodoklis. Pee tam saimneeki maksà no desetinas 5 kap. pagasta nodewàm. Pagahjuschà gadà maksaja 3 kap. Ar schahdu rihzibu saruhgtinati daudsi kalpu schkiras pagasta lozekli, jo weetejeem saimneekeem, kà krona laudim, mahjas tagad swabadas no rentèm un zitàm maksàm.

Zitadi rihkojuschees Peenawas pagasta weetneeki. Tee saimneekeem paaugstinajuschi nodokli par 5 kap. uz desetinas, tà ka teem nu isnahk maksat 15 kap. desetinà. Tahdà sinà kalpu schkiras nodokli pamasinàs. Pee tam ta pascha pagasta weetneeki weetejam krodsneekam uzlikuschi 55 rubkus leelu pagasta nodokli. Wisi atsihst par teizamu schahdu weetneeku zoli, jo ir sinams, ka weetejais krogs eenesot gadà ap 2000 rbl. peknas.

Weetejais ugunsdsehseju pulzinsch sahzis kasitees ap beedribas namu. Tas brauzis pee polizijas, suhdsedams, ka beedribas nams neesot uguns droschs, tur wajagot isgahst seenu un tajà weetà zelt platas trepes u. t. t. Pateesibà beedribas nams, akmeņu ehka, uguns sinà ir droschs un labaki eekahrtots, nekà ziti lauku beedribu nami. Bet ugunsdsehsejeem laikam reebis tas ka wineem nekauts leeldeenàs beedribu namà rihkot balli. Un tà nu — atreebschanàs ir salda. J. St.

No Dobeles. Konzerts atlikts. Dobeles konzerts atlikts uz 3. augustu, tapehz ka 27. julijà teek swineti Dobeles brihwprahtigo ugunsdsehseju beedribas swehtki.

No Stelpes. Schi m. 13. deenà, schehlàm dseesmu skanàm un gauschàm asaràm pluhstot, pawadija schejeenes mahju ihpaschneeku Martinu Spudinu uz pehdejo atduku Stengu kapôs. Aizsgahjejs mira paschôs spehka gadôs. Tas bij meermihligas dabas, darbigs strahdneeks mahjà un muhsu „Dseedaschanas" beedribà, mihlets un zeenits no sawejeem un saimes, pateesigs wahrdôs un darbôs un saderigs kaiminsch ar kaimineem. Tamdehk mineto deenu pee atwadischanàs uz kapeem bij sapluhdis milsigs pawaditaju skaits, kureem wiseem spihdeja azîs dahrgas pehrles — asaras. Pawadischanas zeremoniju sirsnigôs wahrdôs isdarija mahzitajs Krauses kungs. Pehz tam silti, jo silti sajustôs wahrdôs atwadijàs un zildinaja neaismirstamà nelaika darbibu skolotajs J. S. un beedribas preekschneeks E. L. kgs. Pehdejais, beedribas wahrdà uzlika skaistu metala wainagu, kà pehdejo peeminu uz nelaika kapa. Sehràm wihru koru dseesmàm skanot, kaps kluwa apklahts ar weselu puku un wainagu kaudsi. — Weeglas smiltis, maigà atduša pehz gruhtàm zeeschanàm! Gaismina.

No Platoneekeem. Nodokļu jautajums. Kaut gan wairaki gadini aistezejuschi aismirstibas juhrà, kamehr saweenoja Wez-Platoneekus ar Jaun-Platoneekeem, sem nosaukuma „Platones pagasts", tomehr nekahds labums no tam wehl naw manams. Pamisam otradi: pagasti ir atsweschinajuschees, nahkuschi sawstarpejà nesaskanà. Tas jo gaischi bij redsams 5. julijà, kad bij nolikta pagasta nodewu un desetinu nodokla klasteschana no weetneeku pulka. Tur nu Wez-Platoneeki ar kahdeem 15 paraksteem bij eesuhrijuschi pagasta weetneekeem luhgumu, lai desetinu nodokli isdalitu taisnigaki, un newis, kà lihdz schim, kur maksà wisi weenadi, aisrahdidami, kahdôs pretejôs apstahklôs atrodàs saweenoto pagastu saimneeki. Leelakai daļai Wez-Platoneeku saimneeku laukeem sieepjàs wisgaram meschi, kas gahdà par to, ka seemà lauki top ar dsiļàm sneega kupanàm noputinati un pawasarî atkal apehnoti, zaur ko jemes apstrahdaschana isnahk neehrta, daschreis ļoti nowehlinàs, tà ka leelistà mehrà saaug nesahles, kas isnihzina labibas raschu. Bez tam teem ir ļoti weegla wahja smilts, tahda, ka daschreis to pat wehjsch aisputina pa gaisu. Te nekad newar to raschu sanemt, ka no stipras jemes. Daudz labakôs apstahklôs atrodàs turpretim leelakà daļa Jaun-Platoneeku. Teem ir pirmà labuma seme, meschi winu laukus neker, tà ka tee war pawasarî sawus laukus agri jo agri apstrahdat un sanemt no teem bagatu raschu. Uz scheem motiweem bij luhgumà aisrahdits un lai tuwinatos taisnibai, weetneeku kungi luhgti, desetinu nodokli eedalit trijàs schkirâs. Kad pagasta wezakais scho luhgumu nolasija, weetneeku pulkà parahdijàs ustraukums, tahds, kahds warbuht parahdàs walsts domê pee labajeem, ja no kreisajeem teek eesneegta kahda interpelazija. Taî weetà, kur no weetneeku kungeem bij sagaidama pamatiga leetas pahrruna un peewesto faktu eewehroschana, tee usschahwàs no sehdekleem, dasch isgahja pihpot dasch taisija neveedrigas peesihmes, zits brihnejàs, no kahdas seemeļu gubernas tahds luhgums esot eesuhtits. Tikai weens no Jaun-Platoneekeem, Fr. L. eewehroja taisnibas prinzipu, meerigi noklausijàs luhgumu lihdz beigàm un tad ari balsoja, ka desetinu nodokļu ir jaklasê uz zitada pamata. No pahrejeem Jaun-Platoneeku weetneeku kungeem atskaneja spreedums: „Lai paleek pa wezam", kas ari, eewehrojot balsu wairumu, notika. Japeesihmè, ka weetneeku wairums ir no Jaun-Platoneekeem tamdehk, ka to ir 40 saimneeki, bet Wez-Platoneeku tikai 23, tà ka pagasta wehleschanàs majoritate ir katrreis winu pusê. — Protams, ka wini luhgumu schoreis tadehk neeewehroja, ka tad wineem pascheem sew bij janolemj augstaks nodokļu, un sal', kà nu zilweks pats sew lai tihscham greesch pirkstà. Bet buhtu gan pagasta weetneeku kungeem jaeewehro, ka tee ir wisas pagasta sabeedribas aisstahwji un ka neweenai sabeedribas schkirai nedrihkst notikt pahrestiba. Tas nahktu par labu pagastu sawstarpejai satikšmei. Namra.

No Saukas. Seewa kà wihra apsuhdsetaja. Nesen atpakaļ schejeenes goda pristawam Drachenhaueram weetejo Sihlischu mahju kalpa seewa peenesuse apsuhdsibu, ka winas wihrs daschus gadus atpakaļ peederejis pee „milizijas" un esot noglabajis apslehptà weetà — eserà schaujamus rihkus. Wihrs apzeetinats un nemts ismekleschanà.

No Osolmuischas (pee Jelgawas). **Lihkis atcasts.** 15. julijà Duhminu eezirkna meschà atrada kahda nepasihstama pakahruschàs wihreescha lihki, pawisam satruhdejuschu. Pehz aprinka ahrsta domàm lihkis gulejis jau no pagahjuschà gada.

No Jelgawas.

Mahzitajs Teodors Neanders †. Kà Rigas laikraksti sino, 20. julijà Rigas diakonisu namà pehz ilgakas wahrgschanas 57 gadu wezumà nomiris Gulbenes draudses mahzitajs Teodors Neanders, kursch sawà laikà wairak gadus bij „Latweeschu Awischu" atbildigais redaktors. Buhdams pahrleezinats Wahzu patriots un stingri konserwatiws sawôs usskatôs, winsch tahdà garà wadija ari laikrakstu, un skatotees no wina stahwokļa, ne bez weiksmes. Bez tam winsch laidis klajà daschus rakstus ari Wahzu walodà. 24. julija pawakarê winsch tika Jelgawà pawadits uz muhscha dusu. Meers wina pihschkeem!

Dr. Pauls Liewens †. 18. julijà ahrsemês, Kisingenà, ar sirds kaiti nomiris Dr. P. Liewens, nepilnus 42 gadus wezs. No 1896.—1901. g. winsch bij par ahrstu Behnê un no 1902. g. — Jelgawà.

Redaktors apsuhdsets. Wentspils realskolas skolotajs Karlis Stuhris, kà laikraksti sino, eesneedsis Jelgawas apgabalteesai suhdsibu pret „Baltische Tageszeitung'as" redaktoru Karli Stavenhagenu par neslawas zelschanu min. awises pehrnajà 147. numurà kahdà korespondenzê no Wentspils.

Aprinka polizijas waldes sekretars J. Pilinsch eezelts par pilsehtas polizijas waldes sekretaru.

Uz koleras sagaidischanu pilsehtas walde jau rihkojotees. Sanitaràs nodaļas lozekli beeschak apstaigajot un pahrluhkojot pahrtikas weelu pahrbotawas. Sehrgas apkaroschanai esot asigneta prahwa naudas suma, pilsehtas walde jau noihrejuse wajadsigàs telpas slimneeklem, ja sehrga parahditos. Japeesihmè, ka tihribas sinà Jelgawà atleek daudz ko wehletees, tikpat paschà pilsehtà, bet jo wairak gar pilsehtas nomalèm, kur weetàm smird jau no tahleenes. Bet tihriba ir weens no labakajeem zihņas lihdzekleem pret koleru.

Rewoluzionars apzeetinats. Schajàs deenàs kahdà weetejà dsertumê kà „B. Tgsztg." sino, apzeetinats rewoluzionars Krischs Putninsch. Pee wina atrasta wiltota pase uz Müllera wahrda. Putninsch 1906. g. Dobeles aprinkî aplaupijis wairakas muischas un monopolpahrdotawas.

Par leelo ugunsgrehku Gauderera fabrikà „B. T." wehl sino, ka fabrikas ehka un noliktawas bijuschas apdroschinatas „Wolgas" beedribà par 16,674 rbl., kurpretim saudejumi esot par apm. 23,000 rbl. Fabrikas maschinas, aparati u. t. t. bijuschi apdroschinati par 12,479 rbl. bet te saudejumu esot par apm. 19,000 rbl. Isstrahdatàs un neisstrahdatàs ahdas bijuschas apdroschinatas par 18,000 r., bet sadedzis un sabojats esot pa apm. 50,000 rbl. — Dumpja wilnas fabrikà nodedzis ap 600 rbl. wehrts schkuhnis, kursch bijis apdroschinats par 250 rbl.; zaur sadegusčo wilnu un maschinu, kuras nebijuschas apdroschinatas, zehlees ap 500 rbl. leels saudejums. Abi swehtdeenas nakts ugunsgrehki esot zehluschees zaur neusmanigu rihkoschanos ar uguni.

Atstahts automobils. Treschdeenas rihtà brauzot pa Jahnischkes schoseju uz Jelgawu, scho rindinu rakstitajs ap pulkst. 11 preeksch pusdeenas meschà aiz Lapu kroga redseja pawisam weentuli un atstahtu stahwam Baltijas automobiļu sabeedribas leelo automobilu, kuram jau ap pulkst. 7 buhtu wajadsejis eerastees Jelgawà. Kas winam ihsti par kibeli usbrukusi, nebij isstinams, jo tuwumà nebij neweenas dsihwas dwehselites.

—ara—

Wisjaunakàs sinas.

Tientsinà, 5. augustà (23. jul.). Pagahjuschà naktî nepasihstami laundari gruhti eewainojuschi Kreemu konsulu Poppe.

Wihnê, 5. aug. (23. jul.). No Konstantinopoles telegrafê, ka leelwesirs un wisi ministri atkahpuschees no amateem.

Echterdingâ, 5. augustà (23. jul.). Pulksten 3 pehz pusdeenas Zeppelina gaisa kugis wehtrâ norahwàs no enkura. Izsehlàs ugunsgrehks, kursch gaisa kugi isnihzinaja. Daschas personas babujuschas eewainojumus. Grahfs Zeppelins pats palizis neeewainots.

Basnizas sinas

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 14.—20. julijam. Krstiti: Marija Adolfine Schkuber, Emma Braun, Ernsts Schnepps, Arwids Leepinsch, Alide Elisabete Walter, Erna Marija Androwitz, Marija Emilija Hermine Feldman, Karlis Rudolfs Rose, Juljus Mikels Werners Peipers, Ewelina Emilija Pihlen. Usfaukti: Frizis Gutmans ar Annu Alwini Walter; Pahwels Sudargs ar Lisi Lukschewitz. Laulati: Jehkabs Ulstinsch ar Lawisi Rosenbach. Miruschi: Anna Wihtol 53 g.; Alma Marija Pirtneek 5½ m.; Ernsts Adolfs Sweile 3 m.; Annete Milda Birse 7 m.; Ernsts Schnepps 1½ m.; Erna Austra Janewsky 2 m.; Jukums Nowads 74 g.; Marija Adolfine Schkuber 3 m.; Arwids Leepinsch 1 m.; Karlis Janaits 7 m. w.

Swehtdeen, 27. julijà mahzitajs Pahrstrauta kungs prow-sprediki teiks.

Deewkalposchana ar deewgaldneekeem 27. julijà plkst. 9 no rihta.

A. Riemschneiders.

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 14. lihdz 20. julijam. Kristiti: Peteris Karlis Hermanis Manfelds, Emilija Erna Kudum, Anna Eglit. Usfaukti: Karlis Gurtlaus ar Katrihni Dreiblatchen. Laulati: Frizis Grige ar Annu Sihle; Frizis Bauze ar Lihsi Tschihtsche. Miruschi: Lillija Stein 11 m.; Krischs Jonas 36 g. w.

Deewkalposchana 27. julijà plkst. 9 no rihta.

Mahzitajs **Goldberg.**

Tirgus sinas.

Rigà, 22. julijà 1908. g. Labibas birschà apklususi wisa rosiba. Zenas sekoschas:

Rudsi, Kreewu, 120 mahrz. smagi, 118—119 kap. pudà. Kweeschi, Kreewu, 130 m. smagi, 127—130 kap. pudà. Ausas, neschahwetas, widejas, 83—88, kap. pudà. Meeschi, Kreewu, 100 m. smagi, 98—100 kap. pudà. Linsehklas, 139—141 kap. pudà.

Rigà, 23. julijà. Linu tirgû beidsamà laikà pamanama leelaka rosiba, jo ahrsemneeki sahk peeprasit wezus linus. — Pehdejà laikà zeribas uz raschu deesgan apmeerinoschas, jo wisôs apgabalôs lijis leetus un jaunee lini kreetni atspirguschi. Ja wehl peeturetos tahds labwehligs laiks, tad zerama tahda wideja rascha. — Peewedumu koti maz, jo linu ihpaschneeki wehl negribot schimbrihscham sawu prezi pahrdot. — Zenas par wezeem lineem sekoschas:

Maksaja birkawa:	Widsemes:	Kursemes:	Leischu:
Zins-Kroni	35—36 r.	31—32 r.	30—31 r.
Smalkee	29—30 „	25—26 „	24—25 „
Pihk-Kroni	22—23 „	18—19 „	17—18 „
Brakka	14—15 „	14 „	13—14 „
Dreibanti	12—13 „	11—12 „	10—11 „

Naudas un wekseļu kurss.

Peterburgà, 23. julijà 1908. g.

4% walsts aisnehmums	77½
4½% Kreewu walsts aisnehmums no 1905. g. .	—
5% jaunais eekschejais aisnehmums no 1905. g. .	—
5% Kreewu walsts aisnehmums no 1906. g. . .	95⅞
5% I. eeksch. premiju aisnehm. no 1864. g. . .	367½
5% II. eeksch. premiju aisnehm. no 1866. g. . .	262½
4½% Harkowas agrarbankas kihlu sihmes . . .	—

Berlinê, 4. aug. (22. jul.) 1908. g.

Kreewu kreditbil. 100 rbl. = 214,45 mark.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Saleneeku pagasta walde dara sinamu, ka **2. augustà** sch. g., pulkst. 10 no rihta tiks **pahrdoti** weetejà pagasta namà

2 kabatas pulksteni

un **1 selta gredsens** daschu pagasta weetneeku soda naudas peedsihschanai.

Saleneekôs, 21. julijà 1908. g.

pr. Pag. wez.: F. Strauchmann.

Skrihw.: paraksts.

(S. w.)

Apstahklu dehl pahrdod **muischu,** noderigu **semneekeem;** no Maskawas 75 werst. no dselsz. st. 8 w., 143 deset. — Meschs, plawas, ehkas, nedsihwsinwentars. Adr.: Москва, Бахмановская аллея, д. № 4. М. А. Медевской.

Nakti no 17. uz 18. juliju sch. g. ir **pasuduse**

behra kehwe

ap 20 g. weza, labajà preekschkahjà welas kauls. Pret pateizibas algu nododama Schagarê, Jaunajà eelà Winzim Janewizam.

Zaur scho pagodinos zeen. Jelgawas un aptahrines publikai pasinot, ka esmu pee **Masajeem wahrteem, Skolas eelà № 5,** Bredermana namà eerihkojis

zementa darbnizu,

kurà teek isgatawotas **drenaschu rores, wisadas akas, daschadas trepes** un t. t. — Usnemos ari wisadus **ahrpus pastellejumus** un **zementa darba eerihkojumus** par mehrenàm zenàm wisdrihsakà laikà isdarit.

Ar augstzeenibu **L. Bredermann.**

P. Pakrehslis,

ratu un kamanu buhwetajs,

Jelg. Katoļu eelà № 5.

Isgatawo wisadus darbus pehz doteem sihmejumeem, kà ari pehz pascha paraugeem. **Islabošana** wisihsakà laikà. Atsihts kreetns darbs par mehrenàm zenàm.

Dobeles basnizà swehtdeen **3. augustà** 1908 g. **garigs konzerts** un pehz ta Janschewitza kga sahlê **laizigs konzerts** ar **deju.** Konzertôs peedalisees: Prof. **L. Behtina** k., konzertdseedataja **E. Seesemann** ildse, brihwmahtslen. **O. Vogelmana** kgs (tschello), pianists **P. Schuberta** kgs, **Behtina** kgs sen. un **jaukts koris** ehrgelneeka Franzmana k. wadibà. Tuwakas sinas programàs.

Diwi jaunawas wehlàs eepasihtees ar jaunekleem. Wehstules nododamas schis awises kantori lihdz 15. aug. sem. **„Smilga"** un **„Kosa".**

Diwi skolenî war dabut korteli, ihpaschi nodaliti istabu ar 1 logu namà pansijà Jelg. **Salaja eelà № 13,** ceeja no sehtas, 1. dur. W. Treulohn.

Jaunsesaw. Preeku mahjas

ap 5 werstes no Abguldes stanzij. teek diwàs waj trijàs dalàs pahrdotas. Tuwakas sinas Jelgawà, J. Heystera koku tirgotawà.

Wiskatu-Brambergu dseedaschan. beedriba „Lihgo" isrihkos swehtdeen **27. julijà** 1908. g. Brambergu muischas parkà

salumu swehtkus

ar **deju, musiku, dseedaschanu** un **teatri.**

Sahkums salumu swehtkeem plkst. 4 p. p., teatrim pulkst. 9 wakarà, beigas pulkst. 2 nakti.

Eeejas maksa (eer. l. n.): salumôs 35 k.; teatri 1. weetà — 75 k., 2. weetà — 50 k., stahweetà 30 kap. no personas.

Nosihmes redsami peesprauschamas.

Leetainà laikà deja sem jumta.

Beedribas preekschneeziba.

Kapu trelinus

wisadôs musturôs lehti pagatawo wisahtrakà laikà aklehdsneeku meistars

Chr. Biemans,

Jelgawà, Katoļu eelà № 21.

Pansionarus

peenem Jelgawà, Pasta eelà № 8, pee Raphael kungeem.

Muhrneeka, buhwmeistara un **galdneeka sellis** dabonams pr. adr.: A. Willemson, Kalneju meschsarga mahjàs, Leel-Auzê pr. Wez-Auzi.

Nosudis

Wirzawas meschà, bruhnu ihsu spalwu **putnu suns,** baltàm kruhtim un eebaltàm ketnàm, wahrdà „Lorzis". Nododams pret pateizibas maksu pee Widina kga Jelgawà, Filosofu eelà № 10.

Galdneeku mahzekli

war peeteiktees A. Meier kga galdneeku darbnizà Pasta eelà № 2, Jelgawà.

Partiju uhdeni zauri nelaidoschu mehteļu

pahrdod telpu trukuma dehl par **lehtàm zenàm**

Mag.

J. Hertela

aptiek. pretschu pahrdotawe

Jelgawà, Pasta eelà № 13.

Wez-Schagarê

aptiek. pretschu pahrdotawas ihpaschneeks **prowisors K. S. Wildbergs peenem sludinajumus** un **pastellejumus** uz **„Latweeschu Awisem."**

Dr. med. G. Reinharda
azu slimniza
Rigâ, Suworowa eelâ № 2.
Runas stundas pa wasaras laiku darba deenâs no 10—1.

Dr. K. M. Lejina
sisiko terapeitisks kabinets
Rigâ, Leelâ Newas eelâ № 9. — Telefons № 3502.
Ahrsteschanas lihdsekli: elektrizitate, gaisma, gaiss, skahbeklis, ogku skahbe, uhdens, masascha, wingroschana, sahku eelposchana u. z.
Röntgena stari zaurskatischanai, fotografeschanai un ahrsteschanai.
Roderigas slimibas: reimatisms, gikts, nerwu sahpes, apmirschana, sirds wahjiba, asinsdsihslu saslimschana, Basedowa slimiba, zukura un treknuma kaites, kakla, plauschu, kunga un sarnu slimib., ehdes, wezas kahjstilbu wahtis u. d. z.
Runas stundas (tikai darba deenâs) no pulkst. 10—11 un 4—5.

Skolneezes
atron laipnu usnemschanu Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 23, pee Meyer ikdses.

Skolneezes
atron laipnu usnemschanu Jelg. Konstantina eelâ № 1, sehtâ, pa kreisi, 1 trepi, pee Seeberg kndses.

SPERMIN-POEHL
PROF. Dr. SPERMINUM-POEHL

1901.

Wisu zeeseju eewehribai.

Wiseem, kas slimo ar neirasteniju, histeriju, neirasteniski sekſuelu nespehzibu, pahrpuhleschanos, treekas sekâm, **Tabes dorsalis** (mugurkaula smadseni diloni), wezuma nespehku, neiralgiju (nerwu sahpêm), sirds darbibas trauzejumeem (sirds aptaukoschanu, sirds pahrmehrigu pukſteschanu, sirds eekaisumu, sirds nekahrtigu darboschanos, asinu truhkumu, reimatismu, sisilisu, blakus parahdibâm pee dseedinaschanas ar dsihwsudrabu, tuberkulosi, arteriju pahrkalkoschanos, alkoholismu u. t. t., kâ ari wiseem, kas nupat atweselojâs no slimibas.

Tirdsneezibâ nahk apgrosijumâ weselibai kaitigi spermina wiltojumi, kas sem daschadeem nosaukumeem teek pahrdoti, un tadehk pee pirkschanas japeegreesch eewehriba nosaukumam „Sperminum Poehl", un tahds japeeprasa originaleepakajumâ no prof. Dr. **v. Poehl** un dehlu organoterapeitiskâs eestahdes Sw. Peterburgâ.

Wisi daudskahrtejee sinisklee raksti Kreewu un ahrsemju literaturâ no eewehrojameem sinibu wihreem un ahrsteem par spermina teizamo eespaidu atteezinomi weenigi us prof. Dr. **v. Poehla** sperminu. Sperminum-Poehl wisâs apteekâs un leelôs apteekas pretschu weikalôs dabonams. 1) Pileenu weidâ (Essentia Spermini-Poehl) 1 pud. 3 rbl.; 2) puhslischôs eesprizeschanai sem ahdas (Sperminum-Poehl pro injectione) 1 kastite ar 4 puhslischeem 3 rbl.; 3) preeksch klismeem (Sperminum-Poehl pro clysm.) 1 kastite preeksch 4 klism. 3 rbl.

Uewajaga famainit Sperminum-Poehl ar weenkahrscheem iswilkumeem.

Us wehleschanos bez maksas teek peesuhtita nesen isnahkusê grahmata: „Par Sperminum-Poehl eespaidu pee daschadâm slimibâm", (140 lap. puses) sastahdita us daschadu nowehrojumu pamata no ahrsteem un slimneekeem. — Ahrsteem us wehloschanos leetoschanai wisa speziala literatura.

Profesora Dr. von Poehla un dehlu
organoterapeitiska eestahde, kimiska laboratorija un apteeka
Sw. Peterburgâ, Bas. ostr. 7 linn. № 18—130.
Wisaugstakee apbalwojumi (Grand prix) wisâs pasaules isstahdês un wislabakâs leezibas no medizinisklâm autoritatêm.

Rich. Muhrmana Rig. wispahrisgliht. kursi,
Walnu eelâ № 30.
(Widus skola preeksch abeju dsimumu preaugusscheem) Tautas apgaismoschanas ministrijas pahrsinâ.

Kursi eedalâs 5 klasês:
I. klase lihdsinajâs mahzibâs gimnasijas un realskolas 1. un 2. klasêm.
II. „ „ „ 3. un 4. „
NB. **Bez tam 2. klasê teek sagatawots us tautskolotaju, apteekneeku, 2. schkiras sawwalneeku un eestahschanos walsts deenestâ eksameneem.**
III. klases 1. nodaka lihdsinajâs mahzibâs gimnasijas un realskolas 5. klasei.
„ „ 2. „ „ „ „ 6. „
NB. **Schinî klasê teek bez tam ari sagatawots us mahjskolotaju un 1. schkiras sawwalneeku eksameneem.**
IV. klase lihdsinajâs mahzibâs gimnasiju 7. un 8. un realskolu 7. klasêm.
Kursôs strahdâ weetejo krona gimnasiju un realskolu wirsskolotaji.
Peeteikties war katru darbdeenu no 10—12 preeksch pusd. un no 3—5 pehz pusd. kursu kanzelejâ.

Rich. Muhrmana tirdsneezibas kursi, Walnu eelâ 30.
Kurss pusgadigs. Maksâ par wisu kursu 50 rbl.

Atsewischki maksâ:

par grahmatweschanas kursu	20 rbl.	par komerzrehkinaschanu	10 rbl.
„ korespondenzi wahzu walodâ	5 „	„ komerzgeografiju	5 „
„ „ kreewu „	5 „	„ maschinas rakstischanu	10 „
„ kantora praktiku	5 „	„ stenografiju	10 „

Kursu nobeigusschee dabu apleezibas.
Peeteiktees war katru darbdeenu no 10—12 preeksch pusdeenas un no 3—5 pehz pusdeenas.

Ed. Zehder's — Rigâ.

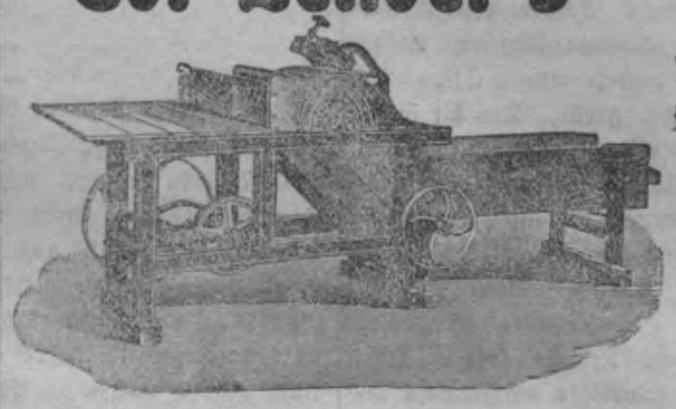

Laukſaimneezibas maschinu un semkopibas rihku lehgeris Karla eelâ № 11
(pretim Tukuma-Jelgawas dselszeta stanzijai)
eewehlê

kulamâs maschinas ar **rokas** un **gehpela dsenamo,** preeksch 2, 4, 6 un wairak sirgeem ar pee tam peederigo **gehpeli.** — Wisas maschinas no **jaunakâs** un **labakâs konstrukzijas** un is **ismekleta labakâ materiala.**

Wiss sem galwoschanas.

Tahlak: **wisadu sortu arkli, sehklas aparaji, ezeschas, sehj-maschinas, seena grahbekli, labibas wehtijamâs maschinas, ekseln maschinas, seena separatorus, plansamas maschinas** u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas, jaunakâs konstrukzijas,
is **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 sirgu spehka.
Wehstuln adrese: Ed. Zehder — Rigâ.

Dsihwoju tagad
Katrinas eelâ № 5,
Salzmana namâ.
Runas stundas no pulkst. 9—11 un 2—3.
Dr. Fr. Runtzis.

Sobu ahrsts **O. Zinowsky**
Jelg. Pasta eelâ № 1.
Runajams pa wasaru darbdeenâs no 9—12 un 3—5; swehtdeenâs no 9—10.

Osolneeku
(Paulsgnades) **pagasta walde** dara zaur scho sinamu, ka **4. augustâ** sch. g. tiks isdarita
pagasta nodewu klasefschana
par 1908/9. gadu, kamdehk usaizina wisus, kas gribetu eeguht kahdas atweeglinajschanas, eerastees minetâ deenâ Osolneeku pagasta namâ pee weetneeku pulka ar wajadsigeem dokumenteem. Kas nebuhtu ar eeklasteeem nodokleem meerâ, war 14 deenu laikâ peenest suhdsibas Dobeles aprinka komisaram.
2. augustâ sch. g., pulksten 12 deenâ tiks **masakfolischanâ** atdoti **daschadi**
remonta darbi,
kâ: krahsnes islaboschana, grihdu eelikschana, jumtu islaboschana un t. t., kâ ari skolas sehtas platscha uswileschana, pee kam katram solitajam par skolas platscha uswileschanu jaeeleek 15 rub. saloga un par ziteem darbeem 25 rub. saloga.
Pagasta walde.

Dobeles aprinka
XIII. **eez. pagasta teesa,** pamatodamâs us sawu nolehmumu no 9. julija sch. g., dara sinamu, ka pee Sakeneeku pagasta peederigais laulatais pahris Indrikis un Anna Eichwald **peenem behrna weetâ** pee Schkibes pagasta peederigo nel. Kristapa Kaleja saukts Schmite un wina seewas Paulines, pehz otra wihra Strimke, dehlu, **Robertu Indriki,** un tamdehk usaizina personas, kuram buhtu schini adoptazijas leetâ kahdas pretrunas, eerastees pee schis teesas **20. augustâ** sch. g., pretejâ gadijumâ tiks adoptazija apstiprinata.
Sakeneekôs, 16. julijâ 1908. g.
Teesas loz.: A. Kuhlmann.
Skrihweris: Purmal.
(S. w.)

A. Breescha dibinatâ
Latw. Laukſ. Ekonomiskas Sabeedribas
Wihreeschu un Seeweeschu Tirdsneezibas Skola
(ar krona skolu teesibâm)
Jelgawâ.
Usnemschanas eksameni 16. augustâ. Peeteikschanâs un tuwakas sinas **skolas kanzelejâ Katolu eelâ № 44,** Laukſaimn. Beedribas jaunajâ namâ.

Melderi!
Isgatawojeet paschi dsirnu akmenus.
Daudſ lehtaki nekâ pahris jaunu dsirnu akmenu, katrs melderis, kam ir wezi, nodiluschi dsirnu akmeni, war isgatawot pats sawâs dsirnawâs, bez isdewumeem par ihpaschu peepalihdsibu un bez kahdam nebuht spezialâm preekschsinaschanâm, — wislabakos dsirnu akmenus, uslejot us wezeem akmeneem jaunu makamu kahrtu no mahksligas akmenu masas. —
Schahdi dsirnu akmeni, wisulabakee schi laika dsirnawu techniką, nodilst loti mas, no 3—5 reis masak par dabigeem, naw wajadsigs tos apkalt, samak wisadus, mitrus waj saustus graudus par smalkeem, putekleem lihdsigeem milteem, pee darba patehrê daudſ masak dsineja spehka nekâ dabigee un pastrahdâ tanî paschâ laikâ dubulti wairak, nekâ pehdejee. —
Pilnu pamahzibu lihdſ ar zenu rahditaju
par wajadsigo materialu issuhtam katram melderim us pirmo peeprasijumu
gluschi bez makfas.
Muhsu noliktawâ atronâs pastahwigi leelâ iswehlê gatawi mahksligi dsirnu akmeni daschadôs leelumôs un daschadâm wajadsibâm, kurus peedahwajam par loti mehrenâm zenâm. — Teek mekleti it wisur energiski, darbigi agenti, kas saprot dsirnawu techniku, preeksch wisadu dsirnawu peederumu, mahksligu dsirnu akmenu un winu isgatawoschanas materiala pahrdoschanas.
Noteikumi peenehmigi. Kapitals naw wajadsigs.
Peeprasiet pamahzibu, zenu rahditaju un tuwakas sinas.
Pee rakstisleem pastellejumeem luhdsam usdot dsirnu akmena zaurmehru.
Sabeedriba **„Емельяновъ, Головкинъ и Ко."** С.-Петербургъ Вас. Остр. 7. линія № 6.

Apteekas un krahsu pretschu weikals
M. Jakobson, Jelg.
Katolu eelâ № 37,
(pretim jaunajam Laukſaimneeku Beedribas namam)
peedahwâ no sawa bagatigâ pretschu krahjuma par lehtâm zenâm: fotografijas aparatus lihdſ ar wiseem peederumeem un kimikalijâm, leelâ iswehlê brilles, pansnejas, operu glahses, u. t. t., firnisus, lakas, mahlderu krahsas sausas un gatawas, lihmi, koka spirtu u. t. t. galdneeku wajadsibâm.
Wisi Kalenitschenko laborat. isgatawojumi.

A. Stegmans — Jelgawâ
33, Katolu eelâ 33.
Wisadu laukſaimneekeem wajadsigu pretschu tirgotawa
peedahwâ no sawa krahjuma
labako **superfoffatu** $^{13}|_{14}$ %, **tomas miltus** $^{17}|_{18}$ %
un **kainitu,**
maschinas sikſnas, schkeenes un ellu,
kâ ari
labakos diw- un weenjuhgu arklus un atsperu ezeschas.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas
Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedriba
(atklahta februari 1900. g.)
Telefons № 62. **Jelgawâ, Katolu eelâ № 44.** Telefons № 62.
30. junijâ 1908. g.
Droschibas kapitals 189,240 rub. 90 kap., neeerehk. 1650 beedru garantiju.
Bilanze swahrstâs ap **2,241,336 rub. 72 kap.**

1) **Par noguldijumeem** makfa par gadu **3—6**%, skaitot no noguldischanas deenas. Par **schiro-noguldijumeem** makfa **3**%.
2) Par **atsdewumeem** nem $6^1/_2$—**8**% par gadu. Peeprasijumus isspreesch pirmdeenâs.
3) **Kantoris atwehris** ik darbadeenas no pulkst. 10—1 deenâ.
Beedru war buht **abeju dsimumu personas,** kâ ari sabeedribas un arteeli.
4) Noguldijumi un atsnehmumi ir **swabadi no krona nodokleem.**
5) **Us generalsapulzes nolehmumu pamata sabeedribai jatura arweenu wismaz 3% no bilances summas swabadas naudas,** lai noguldîtajeem us pirmo peeprasijumu bez ussazischanas wareetu ismaksat winu noguldijumus. Waldes agr. **J. Bissenieks.** Agr. **J. Brasda. D. Kahnbergs.**

Jelgawas Latweeschu Amatneezibas Beedriba isbrauks swehtdeen **3. augustâ** 1908. g.
Salumôs us jauko Wolguntes parku.
Musika un deja. Spehlês Medna k. puhteju kapele.
Twaikonis ar puschkotâm leellaiwâm atees no plosta tilta plkst. **2** p. p. **Maksa** par peedalischanos salumôs un braukschanu turp un atpakal (eer. l. n.): beedreem — ar teesibu weenu dahmu eewest par beedru zenu — à **25** kap.; weeseem — ilihdsbrauzot no Jelgawas — à **40** kap. — Peedalischanâs salumu weetâ à **30** kap. no personas.
Sahkums salumu weetâ plkst. 4 p. p., beigas plkst. 12 nakti.
Preekschneeziba.

Lihwbehrses dseedasch. beedriba
„Dseesmu Kronis" sarihko swehtdeen **27. julijâ** 1908. g. preedajâ pee Lihwbehrses dselszeka stazijas
salumu swehtkus
ar **dseedaschanu** un **deju.**
Sahkums pulksten 4 pehz p.
Preekschneeziba.

Печатать разрѣшается полиціею. Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla. Te klaht 2 peelikumi.